

Autorům hudby a dalším profesím náleží nárok na náhradní autorskou odměnu z dovezených chytrých mobilních telefonů

4.12.2024 - Kateřina Růžičková | OSA

Podle vyneseného rozsudku Nejvyššího soudu ve sporu OSA vs. Vodafone autorům hudby a dalším uměleckým profesím náleží poplatky z dovezených chytrých telefonů, které mohou být využívány k ukládání, sdílení a kopírování hudby, filmů, obrázků nebo knih.

Dosavadní výjimku pro mobilní telefony, kterou zavedla v roce 2006 vyhláška Ministerstva kultury ČR, je třeba vykládat v souladu s technologickým vývojem tak, že se vztahuje pouze na jednoduché tlačítkové telefony. Toto rozhodnutí podtrhuje význam ochrany autorských práv v digitální éře.

Soud konstatoval, že chytré telefony slouží jako klíčový nástroj pro přístup k hudbě, filmům, knihám či jiným formám digitálního obsahu a že umožňují pořizovat kopie těchto děl pro osobní potřebu. Výjimka pro mobilní telefony se tudíž zásadně nemůže uplatnit pro výrobky označované v běžném v obchodním styku jako tzv. chytré mobilní telefony vyznačující se standardní uživatelskou schopností rozmnožování záznamů, včetně záznamů chráněných děl pro osobní potřebu jejich uživatelů.

Rozhodnutí soudu se pevně opírá o evropskou legislativu, judikaturu Soudního dvora EU a mezinárodní standardy, které uznávají právo autorů na spravedlivou odměnu za šíření jejich děl. Nejvyšší soud zároveň zdůraznil, že toto **rozhodnutí není namířeno proti technologickému pokroku, ale má za cíl zajistit rovnováhu mezi rozvojem moderních technologií a udržitelným modelem ochrany autorských práv.**

OSA i další subjekty zapojené do ochrany autorských práv vítají tento krok jako důležitý k posílení ochrany duševního vlastnictví v digitální éře. „Soud konstatoval, že možnost svobodného zhotovení rozmnoženiny kterýmkoliv z nás pro soukromé užití musí být v takovém případě považována za úkon, který může dotyčnému autorovi nebo umělci způsobit újmu, jelikož k němu dochází bez jeho předchozího svolení. Členské státy EU proto mají povinnost zavést zvláštní systém odměny, pokud nositelům práv taková újma vznikne,“ uvedl **Roman Strejček, předseda představenstva OSA** v reakci na rozhodnutí soudu.

Je třeba odlišovat prosté „tlačítkové“ telefony, které pořizování soukromých rozmnoženin umožňují v zanedbatelné míře a které proto byly ve vyhlášce z poplatkové povinnosti vyňaty, a chytré mobilní telefony, které umožňují pořizování soukromých rozmnoženin prakticky bez ztráty kvality a v neomezené míře. Chytrý telefon tak podléhá zpoplatnění náhradní odměnou. „Považuji za důležité zdůraznit, že nárok na náhradní autorskou odměnu nevzniká používáním chytrého telefonu uživatelem, jak bylo v některých médiích nepravdivě uvedeno. Odměnu hradí již dovozce telefonů z každého dovezeného přístroje do České republiky, což už řadu let mnoho dovozců respektuje,“ dodává Strejček.

Výběr odměn z dovezených, resp. i přijatých nebo vyrobených chytrých telefonů je v EU zcela běžným, včetně zemí jako Slovensko, Maďarsko nebo Chorvatsko. I v České republice tuto praxi uznává již řada subjektů a náhradní odměny za dovezené chytré telefony kolektivním správcům pravidelně hradí. Díky potvrzení nároku Nejvyšším soudem se nyní OSA zabývá otázkou zpětného výběru náhradní odměny od zbytku trhu, a to až za několik let zpětně.

Nejvyšší soud věc vrátil Městskému soudu v Praze k dalšímu řízení, stále tedy jde o živý spor. „OSA bude v nejbližších dnech iniciovat jednání s těmi dovozci chytrých telefonů, kteří se argumentačně opírali o výjimku pro mobilní telefony, o narovnání minulosti a nastavení řádné spolupráce do budoucna,“ nastiňuje další kroky OSA Strejček.

Kontakt pro více informací

Kateřina Růžičková
kancelář představenstva, komunikace a PR
M: +420 604 149 974
E: katerina.ruzickova@osa.cz

<https://www.osa.cz/tiskove-centrum/autorum-hudby-a-dalsim-profesim-nalezi-narok-na-nahradni-autorskou-odmenu-z-dovezenych-chytrych-mobilnich-telefonu>